

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci vyžiadanej osoby **O. M.** prejednal na neverejnom zasadnutí 21. apríla 2010 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Kataríny Haškovej sťažnosť vyžiadanej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. marca 2010, sp. zn. 2 Ntc 1/2010, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby **O. M.**
s a z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. marca 2010, sp. zn. 2 Ntc 1/2010, bola podľa § 17 ods. 1 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o európskom zatýkacom rozkaze) vyžiadaná osoba vzatá do väzby s tým, že väzba sa jej začala plynúť od 29. marca 2010 o 16.00 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote sťažnosť vyžiadaná osoba **O. M.** V jej písomnom odôvodnení podanom prostredníctvom obhajcu poukázala na § 1 ods. 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze (na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Trestného poriadku, ak nie je ďalej ustanovené inak) a § 2 ods. 1 Tr. por., že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon. Pritom musí existovať dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a musí byť dodržaný postup ustanovený Trestným poriadkom. Ide nielen o zásadu Trestného práva, ale aj o ústavnú zásadu (čl. 17 Ústavy), ktorá má prednosť pred všetkými ostatnými zásadami trestného konania. Namietla, že zo zápisnice o oboznámení

vyžiadanej osoby s dôvodmi zadržania, ktorá bola spísaná prokurátorom krajskej prokuratúry 30. marca 2010 je zrejmé, že táto zápisnica zákonom predpísané náležitosti neobsahuje, resp. nie je ním podpísaná každá jej strana. Z tohto dôvodu má za to, že doposiaľ nebol riadne oboznámený s dôvodmi svojho zadržania, ani nebol riadne poučený o svojich procesných právach, a preto nemal súd o jeho vzatí do väzby vôbec rozhodovať.

Z týchto dôvodov napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné a minimálne predčasné. Navrhla preto, aby najvyšší súd postupom podľa § 194 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a zistil, že sťažnosť podala oprávnená osoba v zákonnej lehote, ale sťažnosť vyžiadanej osoby nie je dôvodná.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Podľa § 17 ods. 6 zákona o európskom zatýkacom rozkaze je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok proti rozhodnutiu o väzbe podľa odsekov 1 a 4.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona predseda senátu krajského súdu rozhodne do 48 hodín od dodania zadržanej osoby o návrhu prokurátora na jej vzatie do väzby.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že krajský súd o väzbe vyžiadanej osoby rozhodol na podklade návrhu Krajského prokurátora v Banskej Bystrici z 30. marca 2010, sp. zn. 2 Kpt 23/10, ktorý podaný návrh odôvodnil tým, že prokuratúra Kempten v SRN na neho vydala dňa 19. marca 2010 pod sp. zn. 100Js 4213/10 európsky zatýkací rozkaz za účelom jej vydania do SRN na trestné stíhanie pre trestné činy vytvárania zločineckých zoskupení a prania špinavých peňazí podľa § 129, 261/ Nemeckého trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť tak, že

obvinený je členom a vodcom zločineckého zoskupenia bratov K. a L. Š., ktorí sú obidvaja občanmi Gruzínska a takzvanými „zlodejmi v zákone“ (Vory v zákone). U takýchto

osôb sa jedná o zločincov, ktorých možno pričleniť k organizovanej kriminalite postsovietskeho priestoru. Bratia Š. sú hlavami zločineckého zoskupenia pôsobiaceho na území celej Európy, ktoré sa organizovane dopúšťa trestných činov krádeže páchaných v organizovaných skupinách každopádne na území Nemecka, Španielska, Švajčiarska, Rakúska, Talianska a Francúzska.

Vo vyššie uvedených krajinách nasadili bratia Š. im blízke osoby, pričom sa tu jedná o dôverníkov, ktorí za bratov preberajú organizačné úlohy, dohliadajú na páchatel'ov trestných činov na podriadených úrovniach a udržiavajú stály kontakt a komunikáciu s bratmi Š.

Pod týmito blízkymi osobami sa nachádzajú regionálni zástupcovia vo väčších mestách, resp. širokom okolí. Ich úlohou je spáchať akýkoľvek trestný čin, viesť podriadených členov a podporovateľov a zbierať príspevky do nadregionálnej spoločnej pokladnice „obščjak“ a odvádzať ich hlavám zločineckej skupiny.

Pokladnica „obščjak“ slúži jednak na finančnú podporu členov organizácie, ktorí sa nachádzajú vo väzení, ako i na osobné obohacovanie bratov Š. Na najnižšej úrovni organizácie sa nachádzajú zloději uskutočňujúci jednotlivé skutky, ktorí pod „ochranou“ bratov Š. páchajú trestné činy. U týchto trestných činov sa jedná hlavne o organizovane vykonávané krádeže v obchodoch, ktoré v organizovaných skupinách páchajú gruzínski štátni príslušníci, ktorí sa pohybujú na území vyššie uvedených krajín, pričom sa spravidla vydávajú za azylantov. Zloději sa zameriavajú na hodnotné veci každodennej potreby akými sú alkohol, cigarety, dizajnové oblečenie a spotrebná elektronika. S týmito vecami sa spravidla ďalej obchoduje.

Obvinený má postavenie tzv. „zlodeja v zákone“. Je vysokopostaveným členom zločineckého zoskupenia. Je v stálom telefonickom kontakte s bratmi Š. L. Š. ho informuje o sporoch vo vnútri zločineckej skupiny a okrem toho má obvinený spolurozhodovacie právo ohľadne pridelovania prostriedkov zo spoločnej pokladnice jednotlivým členom zločineckého zoskupenia.

V rámci zločineckého zoskupenia prislúcha obvinenému právo vykonávať vrchný dohľad nad gruzínskymi zlodejmi v mestách Berlín a Hamburg. Zástupcovia Berlína

sú blízkymi dôverníkmi obvineného a spolu s osobami gruzínskeho pôvodu, ktoré sú im podriadené, sa môžu spoľahnúť na poskytnutie „ochrany“ zo strany obvineného.

Na základe poverenia bratov Š. má obvinený za úlohu násilím disciplinovať nepoddajných členov združenia, ktorí rozhodnutia nadriadených neuznajú za záväzné. Z jedného telefonického rozhovoru zo dňa 28. decembra 2009 medzi L. Š. a ďalšou vysokopostavenou osobnosťou zločineckého zoskupenia K. Š. tak vyplýva, že obvinený bol prítomný na jednej disciplinárnej akcii spojenej s fyzickým násilím, ktorá bola vykonaná s oddielom 20 osôb.

Ďalej obvinený, pravdepodobne v januári 2010, pri ďalšej trestnej akcii zameranej proti istému „G.“ spôsobili tomuto nožom poranenie na tvári.

Z dôvodu, že vyžiadaná osoba sa nezdržiava na území SRN bol na ňu vydaný európsky zatýkací rozkaz.

Európsky zatýkací rozkaz bol vydaný pre trestné činy vytvárania zločineckých zoskupení a prania špinavých peňazí, teda trestné činy označené v § 4 ods. 8 zákona o európskom zatýkacom rozkaze v bodoch 1 a 9.

Predseda senátu krajského súdu rozhodol o európskom zatýkacom rozkaze v rámci lehôt stanovených zákonom. Rovnako v súlade so zákonom rozhodol aj o vzatí zadržanej osoby do väzby, pretože v posudzovanom prípade boli na uvedený postup splnené zákonné podmienky uvedené v § 17 ods. 1 citovaného zákona, teda, že nebol viazaný dôvodmi väzby a nemusel skúmať trestnosť skutku podľa právneho poriadku Slovenskej republiky (§ 4 ods. 8).

K sťažnostným námietkam vyžiadanej osoby považuje najvyšší súd za potrebné uviesť nasledovné.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze vydávanie osôb sa na základe európskeho zatýkacieho rozkazu uskutočňuje medzi členskými štátmi podľa zásady vzájomného uznávania rozhodnutí justičných orgánov členských štátov. Európsky

zatýkací rozkaz má na území Slovenskej republiky rovnaké účinky ako príkaz na zatknutie podľa Trestného poriadku.

Podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor) každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

písm. f/ zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Ústava Slovenskej republiky vo svojom článku 1 výslovne deklaruje, že slovenská republika je „...demokratický a právny štát“. Zároveň v odseku 2 citovaného článku zaväzuje, že uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Kľúčovým medzinárodným dokumentom, ktorý jednak ustanovuje istý štandard základných ľudských práv a slobôd a zároveň aj zabezpečuje a realizuje mechanizmy kontroly dodržiavania týchto práv v praxi a tým garantuje aj ich praktické uplatňovanie a vynútiteľnosť, je Dohovor z roku 1950 a jeho protokoly.

Zo skôr uvedeného článku a písmena je zrejmé, že na rozdiel od písmena c/ uvedeného odseku v posudzovanom prípade nie je pre uplatnenie článku 5 Dohovoru nevyhnutné preukázanie dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu.

Nedostatok vytýkaný sťažnostnou námietkou v zápisnici o oboznámení vyžiadanej osoby s dôvodmi zadržania je potrebné uviesť, že aj keď je pravdou, že vyžiadaná osoba nepodpísala prvú stranu zápisnice, z obsahu jej druhej strany vyplýva, že totožnosť vyžiadanej osoby nie je sporná a bol jej v prítomnosti obhajcu vysvetlený postup pri konaní o Európskom zatýkacom rozkaze. Následne vyžiadaná osoba výslovne prehlásila, že poučeniu porozumela a berie na vedomie, že na ňu bol vydaný skôr uvedený Európsky zatýkací rozkaz za účelom jej vydania na trestné stíhanie za uvedené trestné činy. Potom uviedla, že „nevie vôbec o čo sa jedná a skutočnosti uvádzané v zázname sú nepravdivé“. Potvrdila údaje o zadržaní, t. j., že bola zadržaná 29. marca 2010 o 16.00 hod. Zápisnicu po jej hlasnom

diktovaní a prečítaní na potvrdenie jej správnosti vyžiadaná osoba podpísala. Možno preto vysloviť, že práva vyžiadanej osoby namietaným pochybením neboli zásadným spôsobom dotknuté a nie sú žiadne pochybnosti o zákonnosti a správnosti vykonaného procesného úkonu.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 21. apríla 2010

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková